

روش‌های پژوهش کیفی در حسابداری، حسابداری و مالی

ویراستاران

زهیرال حق، لی پارکر، مارک کووالسکی و کترین هاینز

ترجمه

دکتر محمدرضا مهربان پور (عضو هیأت علمی دانشگاه تهران)

علی مصطفائی

جعفر مصطفائی

شماره انتشار ۴۱۰۶

شماره مسلسل ۱۰۱۱۲

انتشارات دانشگاه تهران

عنوان و نام پدیدآور	: روش‌های پژوهش کیفی در حسابداری، حسابرسی و مالی / ویراستاران زهیرال حق... او دیگران؛ ترجمه محمدرضا مهربان‌پور، علی مصطفائی، جعفر مصطفائی.
مشخصات نشر	: تهران: دانشگاه تهران، مؤسسه انتشارات، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری	: ۷۶۳ص.
فروست	: انتشارات دانشگاه تهران؛ شماره انتشار ۴۱۰۶.
شابک	: 978-964-03-7339-2
وضعیت فهرست‌نویسی	: فیبا
یادداشت	: ویراستاران زهیرال حق، لی پارکر، مارک کووالسکی و کاترین هایبز
یادداشت	: عنوان اصلی: The Routledge Companion To Qualitative Accounting Research Methods
یادداشت	: کتابنامه.
موضوع	: حسابداری -- تحقیق -- روش‌شناسی
موضوع	: Accounting- - Research- - Methodology
موضوع	: تحقیق کیفی
موضوع	: Qualitative Research
شناسه افزوده	: حق، زهیرال، ۱۹۶۰-م. Zahirul, Hoque
شناسه افزوده	: مهربان‌پور، محمدرضا، ۱۳۴۹-، مترجم
شناسه افزوده	: مصطفائی، علی، ۱۳۶۷-
شناسه افزوده	: مصطفائی، جعفر، ۱۳۶۶-
شناسه افزوده	: دانشگاه تهران. مؤسسه انتشارات
رده‌بندی کنگره	: HF۵۶۳۰ ۱۳۹۸
رده‌بندی دیویی	: ۶۵۷/۰۷۲۱
شماره کتابشناسی ملی	: ۵۸۰۳۴۱۸

این کتاب مشمول قانون حمایت از حقوق مؤلفان و مصنفان است. تکثیر کتاب به هر روش اعم از فتوکپی، ریسوگرافی، تهیه فایل‌های pdf، لوح فشرده، بازنویسی در وبلاگ‌ها، سایت‌ها، مجله‌ها و کتاب، بدون اجازه کتبی ناشر مجاز نیست و موجب پیگرد قانونی می‌شود و تمامی حقوق برای ناشر محفوظ است.

عنوان: روش‌های پژوهش کیفی در حسابداری، حسابرسی و مالی
تألیف: زهیرال حق - لی پارکر - مارک کووالسکی - کاترین هایبز
ترجمه: دکتر محمدرضا مهربان‌پور - علی مصطفائی - جعفر مصطفائی
ویرایش ادبی: الهه رهبری
نوبت چاپ: اول
تاریخ انتشار: ۱۳۹۸
شمارگان: ۲۰۰ نسخه
ناشر: مؤسسه انتشارات دانشگاه تهران
چاپ و صحافی: مؤسسه انتشارات دانشگاه تهران

«مسئولیت صحت مطالب کتاب با مترجمان است»

بها: ۹۲۰۰۰۰ ریال

خیابان کارگر شمالی - خیابان شهید فرش مقدم - مؤسسه انتشارات دانشگاه تهران
پست الکترونیک: press@ut.ac.ir - تارنما: <http://press.ut.ac.ir>
پخش و فروش: تلفکس ۸۸۳۳۸۷۱۲

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

فهرست مطالب

مقدمه مترجمان	۱
در خصوص کتاب و نویسندگان آن	۵
ویراستاران	۹
همکاران	۱۱
بخش اول: مقدمه	
فصل اول: پژوهش در رویه‌های عمل روزمره حسابداری، حسابرسی و مالی	۲۳
بحث معرفت‌شناختی	۲۵
مقدمه	۲۵
موضوع ۱: جهان‌بینی‌ها و پارادایم‌ها	۲۶
موضوع ۲: روش‌ها و راهبردها	۳۰
موضوع ۳: جمع‌آوری و تجزیه و تحلیل داده‌ها	۳۴
موضوع ۴: تجربیات پژوهش کیفی میدانی: اندیشه‌های شخصی	۳۷
نتیجه‌گیری	۳۹
منابع	۴۰
بخش دوم: جهان‌بینی و پارادایم‌ها	
فصل دوم: پژوهش‌های ساختارگرای اجتماعی در حسابداری، حسابرسی و مالی	۴۱
یک بازتاب دربارهٔ حرفهٔ حسابداری	۴۳
مقدمه	۴۳
ارتباطات غیررسمی در مؤسسات حسابداری رسمی	۴۵
مسائل نظری	۴۶
روش‌های پژوهش	۴۷
بینش‌های حاصل از پروژهٔ تحقیقاتی	۴۷
نقش‌های مدیریت بر پایهٔ اهداف و مشاوره در مؤسسات حسابداری رسمی	۴۹

ث □ روش‌های پژوهش کیفی در حسابداری، حسابرسی و مالی

۴۹	مسائل نظری
۵۲	روش‌های پژوهش
۵۵	بینش‌های اخذشده از پروژه تحقیقاتی
۵۶	تلاش کارشناسان نخبه در حرفه حسابرسی
۵۷	مسائل نظری
۵۸	روش‌های پژوهش
۶۰	بینش‌های حاصل از پروژه پژوهشی
۶۲	نتیجه‌گیری بحث در مورد یک رویکرد ساختارگرای اجتماعی در پژوهش‌های حسابداری
۶۳	منابع

فصل سوم: پژوهش‌های تفسیری در حسابداری، حسابرسی و مالی

۶۹	گذشته، حال و آینده
۶۹	مقدمه
۷۰	مبانی پژوهش تفسیری حسابداری
۷۴	بحث‌های جاری در مورد پژوهش‌های تفسیری حسابداری
۷۴	انواع روش‌های ایجادشده پژوهش تفسیری حسابداری
۷۷	پژوهش‌های حسابداری تفسیری- توضیحی
۸۲	آینده پژوهش‌های تفسیری حسابداری
۸۳	استفاده از ظرفیت پژوهش تفسیری توضیحی
۸۵	گسترش مرزهای پژوهش تفسیری
۸۹	نتیجه‌گیری
۹۰	یادداشت‌ها
۹۰	منابع

فصل چهارم: مطالعات انتقادی در حسابداری، حسابرسی و مالی

۹۷	پژوهش در مورد استفاده از قدرت
۹۷	مقدمه
۹۸	پژوهش در مورد استفاده از قدرت از طریق حسابداری- آنیست (۲۰۰۰)
۹۹	درک اعمال قدرت جهانی: بررسی امپریالیسم و حسابداری

فهرست □ ج

۱۰۲	ارزیابی منافع
۱۰۳	استفاده از داده‌های مصاحبه برای نشان دادن منافع
۱۰۵	بحران بانکی - کوپر (۲۰۱۵)
۱۰۶	پیدایش بحران اخیر
۱۰۷	تعهدات بدهی
۱۰۸	سقوط خانه بی‌بنیان
۱۰۹	مسائل حسابداری: ارزش منصفانه
۱۱۱	ارزش منصفانه از دریچه نگاه مارکسیستی
۱۱۲	عقلانیت‌های بحران
۱۱۳	نتیجه‌گیری
۱۱۴	یادداشت‌ها
۱۱۵	منابع

فصل پنجم: تاریخ‌نگاری در پژوهش‌های حسابداری، حسابرسی و مالی

۱۱۹	مقدمه
۱۲۰	تاریخچه حسابداری - هنر یا علم؟
۱۲۳	تاریخچه بین‌رشته‌ای و انتقادی
۱۲۵	محوریت «آرشیو»
۱۲۷	مؤلفه‌های شواهد چیست؟
۱۲۹	روش‌ها و رویکردهای پژوهش
۱۲۹	روایت
۱۳۰	تجزیه و تحلیل مستندات
۱۳۱	خرده تاریخ (یا تاریخچه)
۱۳۲	تاریخ شفاهی
۱۳۳	زندگی‌نامه و خصیصه‌شناسی
۱۳۵	تاریخ تطبیقی حسابداری بین‌المللی
۱۳۵	تجزیه و تحلیل کمی در پژوهش‌های حسابداری تاریخی
۱۳۶	ارتباط پژوهش‌های حسابداری تاریخی
۱۴۰	منابع

فصل ششم: رویکرد نظریه داده‌بنیاد در مطالعات حسابداری، حسابرسی و مالی ۱۴۵

۱۴۵	مقدمه
۱۴۵	بررسی اصول، فرضیه‌ها و روش‌ها
۱۴۶	رویکردهای نظریه داده‌بنیاد
۱۴۶	نظریه داده‌بنیاد سنتی استراوس و کوربین
۱۴۹	تحولات مرتبط و رویکردهای جایگزین
۱۵۲	مثال عملی
۱۵۵	بررسی مختصر پژوهش‌های حسابداری نظریه داده‌بنیاد تا به امروز
۱۵۷	تجربه شخصی نظریه داده‌بنیاد در زمینه پژوهش‌های نظریه داده‌بنیاد من
۱۵۸	مشکلات و مشاوره
۱۶۰	مسائل و بحث‌ها
۱۶۰	پرداختن به نظریه قبلی
۱۶۲	آیا نظریه داده‌بنیاد یک روش‌شناسی یا یک روش است و به هر حال آیا مهم است؟
۱۶۴	مسائل مربوط به پایایی و روایی
۱۶۶	استفاده از کدام رویکرد؟
۱۶۶	انتشار آثار
۱۶۷	آینده نظریه داده‌بنیاد در پژوهش‌های حسابداری
۱۶۹	نتیجه‌گیری
۱۷۰	منابع

فصل هفتم: روش‌های بصری برای حسابداری و پاسخگویی ۱۷۵

۱۷۵	مقدمه
۱۷۸	رویکردهای تفسیری در علوم انسانی
۱۷۹	نشانه‌شناسی بصری
۱۸۱	بلاغت بصری
۱۸۲	فلسفه
۱۸۳	رویکردهای آمیخته ریشه در جامعه‌شناسی دارند
۱۸۳	مدیریت احساسات
۱۸۵	رویکردهای اجرایی

فهرست □ خ

۱۸۶	روش‌های تشخیص بصری
۱۸۷	روش‌های تجربی و تحلیل محتوا
۱۸۷	روش‌های تجربی
۱۸۸	تحلیل محتوا
۱۸۹	نتیجه‌گیری
۱۹۱	مسیرهای آینده
۱۹۲	یادداشت
۱۹۴	منابع

فصل هشتم: تحسین پژوهی یا جستار راه‌حل‌محور در حیطه پژوهش‌های حسابداری ۱۹۹

۱۹۹	مقدمه
۲۰۰	یک روش تحسین پژوهی یا جستار راه‌حل‌محور چیست؟
۲۰۱	اصول تحسین پژوهی یا جستار راه‌حل‌محور
۲۰۲	اصل ساختارگرا
۲۰۲	اصل هم‌زمانی
۲۰۲	اصل شاعرانه یا روایی
۲۰۲	اصل پیشگویی
۲۰۲	اصل مثبت
۲۰۳	فرضیه‌های اصلی فرایند تحسین پژوهی یا جستار راه‌حل‌محور
۲۰۳	در هر جامعه، سازمان یا گروه کاری انجام می‌دهد
۲۰۳	چیزی که ما بر آن تمرکز می‌کنیم واقعیت ما می‌شود
۲۰۳	واقعیت در حال حاضر ایجاد شده است و واقعیت‌های چندگانه نیز وجود دارند
۲۰۴	طرح پرسش‌های یک سازمان یا گروه به نوعی بر گروه تأثیر می‌گذارد
۲۰۴	مردم اعتماد به نفس بیشتری دارند و راحت‌تر به سمت آینده ناشناخته گام برمی‌دارند
۲۰۴	اگر ما بخشی از گذشته را به جلو ببریم، باید آنچه را که در مورد گذشته بهتر است، به کار ببریم
۲۰۴	اهمیت دادن به تفاوت‌ها مهم است
۲۰۴	زبان مورد استفاده ما واقعیت ما را خلق می‌کند
۲۰۵	پیاده‌سازی روش تحسین پژوهی یا جستار راه‌حل‌محور
۲۰۵	چرخه چهار دی

کشف- درک آنچه پویایی را به ارمغان می‌آورد.....	۲۰۵
رؤیاپردازی- پیش‌بینی آنچه ممکن است	۲۰۶
طراحی- تعیین مؤلفه‌های آینده	۲۰۷
ارائه طرح- برنامه‌ریزی مؤلفه‌های آینده	۲۰۷
چرخه چهار آی	۲۰۸
آغازسازی	۲۰۸
کاوش	۲۰۸
تصویرپردازی	۲۰۸
نوآوری	۲۰۸
هشدارها و عوامل موفقیت برای تحسین پژوهی یا جستار راه‌حل محور	۲۰۹
مثال‌های توصیفی از مطالعات تحسین پژوهی یا جستار راه‌حل محور	۲۱۰
مورد ۱: تحسین پژوهی یا جستار راه‌حل محور: رویکرد تحول‌گرا برای خلق رهبری ...	۲۱۰
مورد ۲: بی پی آموکو: رهبری پرشور که الهام‌بخش و انگیزه‌بخش است	۲۱۳
تحسین پژوهی یا جستار راه‌حل محور برای پژوهش‌های حسابداری	۲۱۵
نتیجه‌گیری	۲۱۷
تقدیر و تشکر	۲۱۸
منابع	۲۱۸

بخش سوم: روش‌ها و راهبردها	۲۲۱
فصل نهم: مردم‌نگاری، روش‌شناسی مردمی و مطالعات انسان‌شناسی در حسابداری و حسابرسی	
مقدمه	۲۲۳
تعریف ویژگی‌های کلیدی مطالعات انسان‌شناسی، مردم‌نگاری و روش‌شناسی مردمی	۲۲۴
مطالعات اولیه میدانی مردم‌نگاری، روش‌شناسی مردمی و انسان‌شناسی در حسابداری	۲۲۹
وضعیت انتقادی در مطالعات میدانی حسابداری: افزایش طبیعت‌گرایی با نظریه‌های توصیفی ...	۲۳۲
نتیجه‌گیری	۲۳۷
منابع	۲۳۹

فصل دهم: مطالعات موردی در پژوهش‌های حسابداری، حسابرسی و مالی ۲۴۳

۲۴۳	مقدمه
۲۴۴	توسعه مطالعات موردی و پژوهش‌های کیفی در حسابداری و موقعیت آن در سال ۱۹۹۶
۲۵۳	تغییرات کلیدی از سال ۱۹۹۶
۲۵۹	خلاصه و افکار مرتبط با توسعه آتی مطالعات موردی
۲۶۴	یادداشت
۲۶۵	منابع

فصل یازدهم: ظهور رویکرد تحلیل روایت در علوم اجتماعی و پژوهش‌های حسابداری،

حسابرسی و مالی ۲۷۱

۲۷۱	مقدمه
۲۷۳	حسابداری در فرهنگ عامه
۲۷۶	ابزار روایت در پژوهش‌های حسابداری
۲۷۹	چگونه دانشگاهیان را تشویق می‌کنند
۲۸۳	روایت‌ها در روبه‌های عمل حسابداری
۲۸۵	چرا روایات
۲۸۵	آینده روایت‌های حسابداری
۲۸۶	یادداشت‌ها
۲۸۷	منابع

فصل دوازدهم: تاریخ شفاهی ۲۹۳

۲۹۳	مقدمه
۲۹۴	تاریخ و هدف
۲۹۶	مسائل روش‌شناسی
۲۹۷	واژگان‌شناسی
۲۹۸	زمان زندگی
۲۹۸	پیدا کردن راویان
۳۰۰	مصاحبه
۳۰۱	پیدا کردن مضمون‌ها/ قابلیت تعمیم

۳۰۲	محرمانه بودن
۳۰۳	هیأت‌های بازنگری نهادی
۳۰۵	پخش از طریق اینترنت
۳۰۵	تاریخ شفاهی در پژوهش‌های حسابداری
۳۰۸	تاریخ شفاهی به‌عنوان ابزار ظلم
۳۱۰	نتیجه‌گیری
۳۱۰	تقدیر و تشکر
۳۱۰	منابع

فصل سیزدهم: خود مردم‌نگاری در پژوهش‌های حسابداری ۳۱۵

۳۱۵	مقدمه
۳۱۵	خود مردم‌نگاری چیست؟
۳۱۷	اشکال خود مردم‌نگاری
۳۱۸	تداعی‌کننده
۳۱۹	تحلیلی
۳۲۰	انتقادی
۳۲۱	تفسیری
۳۲۱	عملکردی، مجسم و شاعرانه
۳۲۲	خود مردم‌نگاری در پژوهش‌های حسابداری معاصر
۳۲۲	مروری بر پژوهش‌های خود مردم‌نگاری جاری
۳۲۶	ترکیب اشکال خود مردم‌نگاری در حسابداری
۳۲۷	خود مردم‌نگاری‌های عملکردی یا مجسم در حسابداری
۳۲۸	اشکال نمایشی و شاعرانه خود مردم‌نگاری
۳۲۹	تنش در خود مردم‌نگاری
۳۲۹	آسیب‌پذیری و دیدگاه
۳۳۰	اخلاق و عواقب آن
۳۳۱	اعتبار و حقیقت
۳۳۱	احتمالات و رویدادهای آتی برای پژوهش‌های خود مردم‌نگاری در حسابداری
۳۳۳	منابع

۳۳۷	فصل چهاردهم: اقدام پژوهی در حسابداری
۳۳۷	مقدمه
۳۳۷	ارزیابی اقدام پژوهی
۳۳۸	مشارکت فعالانه در یک وضعیت تغییر
۳۳۸	تغییر برای تناسب نتایج با خواسته‌های هنجاری اعمال می‌شود
۳۳۹	آغاز حل یک مسئله فوری
۳۳۹	فرایند تعاملی حل تدریجی مسئله
۳۴۰	کار با دیگران به‌عنوان بخشی از یک جامعه هم‌صنف
۳۴۰	پژوهشی که به اقدام اجتماعی منجر می‌شود
۳۴۱	پژوهشی که هدف آن درک علل اساسی تغییر شخصی/ سازمانی است
۳۴۲	تعامل منظم و مستقیم با متخصصان
۳۴۳	پرسش‌های باز در مورد اقدام پژوهی
۳۴۳	آیا تمام اقدام پژوهی یک آزمایش است؟
۳۴۴	دقیقاً چه اقداماتی در اقدام پژوهی صورت می‌گیرد؟
۳۴۵	آیا اقدام پژوهی دارای نظریه است یا خود یک نظریه است؟
۳۴۷	آیا یادگیری فعال لزوماً وضع موجود را به چالش می‌کشد؟
۳۴۷	اقدام پژوهی در حسابداری
۳۵۰	یافتن اقدام پژوهی در حسابداری
۳۵۲	اقدام پژوهی در حسابداری مدیریت
۳۵۳	اقدام پژوهی در حسابداری آموزشی
۳۵۵	نتیجه‌گیری
۳۵۶	پژوهش در حسابداری مالی
۳۵۷	پژوهش‌های حسابداری مدیریت
۳۵۸	پژوهش حسابرسی
۳۵۹	پژوهش‌های در مورد مالیات
۳۶۰	پژوهش‌های نظام‌های اطلاعاتی
۳۶۱	پژوهش‌های حسابداری آموزشی
۳۶۲	منابع

فصل پانزدهم: تحلیل گفتمان در پژوهش‌های حسابداری، حسابرسی و مالی..... ۳۶۵

۳۶۵	مقدمه
۳۶۶	رویکردهای مشترک در مطالعهٔ زبان
۳۶۷	زبان‌شناسی
۳۶۷	زبان‌شناسی اجتماعی
۳۶۸	عمل‌گرایانه
۳۶۹	تجزیه‌وتحلیل مکالمه
۳۷۰	تجزیه‌وتحلیل گفتمان انتقادی
۳۷۲	ملاحظات پیروی از یک رویکرد تحلیل گفتمان
۳۷۲	پرسش‌های پاسخ داده‌شده توسط تحلیل گفتمانی
۳۷۳	داده‌ها را از کجا به دست آوریم؟
۳۷۴	تجزیه‌وتحلیل و ارائهٔ داده‌ها
۳۷۵	نرم‌افزار تجزیه‌وتحلیل داده‌های کیفی و تحلیل گفتمان
۳۷۵	موضوع اخلاقیات
۳۷۶	تحلیل گفتمان در حسابداری
۳۷۶	ردیابی رخدادهای تاریخی گفتمان حسابداری
۳۷۷	موضوع در مورد نقش و منطق حسابداری
۳۷۹	راه‌اندازی گفتمان در مؤسسه‌های حسابرسی
۳۷۹	فصل مشترک بین حسابداری و رشته‌های دیگر
۳۸۰	تفاوت‌ها در روش‌شناسی مشابه امکان‌پذیر هستند
۳۸۱	نتیجه‌گیری
۳۸۳	منابع

فصل شانزدهم: مقدمه‌ای بر پژوهش‌های مداخله‌گر در حسابداری، حسابرسی و مالی.... ۳۸۷

۳۸۷	مقدمه
۳۸۸	تعریف پژوهش‌های مداخله‌گر
۳۹۱	چرا پژوهش‌های مداخله‌گر؟
۳۹۲	راه‌اندازی یک پروژهٔ حسابداری پژوهش‌های مداخله‌گر
۳۹۲	دسترسی

فهرست □ ش

۳۹۳	قدرت مداخله
۳۹۳	قدرت مداخله از طریق سطح تغییر
۳۹۵	قدرت مداخله‌گر از نقطه کانونی در یک سازمان
۳۹۶	اخلاق دانشگاهی، بودجه پژوهشی و مالکیت معنوی
۳۹۸	انتخاب و مدیریت تیم پژوهشی
۳۹۸	تجربه پژوهشگر
۳۹۹	شناسایی شخص «مسئول»
۴۰۰	مخبران کلیدی و همکاران
۴۰۱	توانمندسازی مهارت‌های سازمانی
۴۰۱	مسائل بالقوه افراد در این زمینه
۴۰۴	تجزیه و تحلیل داده‌ها
۴۰۵	نوشتن نتایج پژوهش و پروژه
۴۰۸	آینده پژوهش‌های مداخله‌گر برای حسابداری
۴۱۱	تقدیر و تشکر
۴۱۱	یادداشت‌ها
۴۱۱	منابع
۴۱۵	فصل هفدهم: بازتاب‌پذیری در پژوهش‌های حسابداری، حسابرسی و مالی
۴۱۵	مقدمه
۴۱۶	مفهوم بازتاب‌پذیری
۴۱۷	بازتاب‌پذیری و ارتباط بین هستی‌شناسی، معرفت‌شناسی و روش‌شناسی
۴۱۸	عینیت‌گرایی
۴۱۹	ذهنیت‌گرایی
۴۲۰	ذهنیت‌گرایی تعاملی
۴۲۱	رویه بازتابی چند لایه
۴۲۲	بازتاب‌پذیری هستی‌شناسی
۴۲۲	بازتاب‌پذیری نظری
۴۲۲	بازتاب‌پذیری روش‌شناختی
۴۲۲	بازتاب‌پذیری فرهنگی، اجتماعی، باورمندانه و سیاسی

۴۲۳ بازتاب‌پذیری اخلاقی
۴۲۳ بازتاب‌پذیری احساسی
۴۲۳ خودآگاهی ارتباطی
۴۲۴ راهبردهای آگاهی بازتابی
۴۲۵ فرایندهای بازتاب‌پذیری
۴۲۶ کاربرد بازتاب‌پذیری در پژوهش‌های حسابداری
۴۲۶ آگاهی از موقعیت محقق و زمینه اجتماعی و فرهنگی در پژوهش‌های حسابداری
۴۲۷ توجه به گزینه‌های نظری و باورمندان پژوهشگران یا موقعیت آنها
۴۲۸ ایجاد و پاسخ به هنجارهای حسابداری دانشگاهی
۴۲۹ ارزیابی قدرت پژوهش و روابط خودی/ غیر خودی
۴۲۹ دغدغه‌های اخلاقی و بازتابی در برنامه‌داری و روش آموزش حسابداری
۴۳۰ امکانات آینده برای پژوهش حسابداری بازتابی
۴۳۱ منابع

۴۳۵ بخش چهارم: جمع‌آوری و تجزیه و تحلیل داده‌ها
۴۳۷ فصل هجدهم: روش‌های آمیخته برای درک موضوعات حسابداری، حسابرسی و مالی
۴۳۷ مقدمه
۴۳۸ کدام نوع پژوهش‌های حسابداری بیشتر به رویکرد پژوهش‌های روش‌های آمیخته متکی است؟
۴۳۸ تعریف پژوهش روش‌های آمیخته
۴۳۹ روش‌های آمیخته در پژوهش‌های حسابداری
۴۴۱ روش‌شناسی، هستی‌شناسی، معرفت‌شناسی و روش‌ها
۴۴۴ رابطه بین روش و روش‌شناسی
۴۴۶ روش‌های آمیخته در پژوهش‌های حسابداری - برخی نمونه‌های تجربی
۴۴۷ سؤال پژوهش
۴۴۹ طراحی پژوهش
۴۵۲ دلایل، منطق و اهداف زیربنایی پژوهش
۴۵۴ پیاده‌سازی پژوهش حسابداری روش‌های آمیخته: آیا این راهبرد با ریسک بالا است؟
۴۵۶ پژوهش روش‌های آمیخته در پیشبرد برنامه‌های آینده پژوهش حسابداری
۴۵۷ یادداشت‌ها

منابع	۴۵۸
فصل نوزدهم: مصاحبه‌های میدانی	۴۶۳
فرایند و تجزیه و تحلیل	۴۶۳
مقدمه	۴۶۳
ماهیت مصاحبه‌های میدانی کیفی در حسابداری	۴۶۵
فرایندهای آماده‌سازی و انجام مصاحبه‌های میدانی	۴۶۷
مصاحبه‌های آماده‌سازی و اجرای مصاحبه‌های میدانی	۴۶۷
برنامه‌ریزی مصاحبه	۴۶۷
ارائه پرسش‌های مصاحبه	۴۷۱
مقوله‌های پرسش‌های مصاحبه	۴۷۳
انجام مصاحبه	۴۷۳
انتخاب مصاحبه‌شوندگان	۴۷۴
ارتباط با مصاحبه‌شونده	۴۷۵
طرح سؤال	۴۷۶
جمع‌آوری داده‌های مصاحبه	۴۷۸
پاسخ‌های کلامی	۴۷۸
پاسخ‌های غیر کلامی	۴۷۹
اسناد مورد استفاده مصاحبه‌شونده	۴۷۹
یادداشت‌ها	۴۷۹
تجزیه و تحلیل داده‌های مصاحبه	۴۸۰
شناخت داده‌ها	۴۸۱
سازماندهی داده‌ها	۴۸۲
شناسایی روابط و ارائه الگوها	۴۸۴
تفسیر معنا	۴۸۵
نتیجه‌گیری	۴۸۶
منابع	۴۸۶

فصل بیستم: مشاهده مشارکتی در مرحله دشوار..... ۴۸۹

۴۸۹	مقدمه
۴۹۰	زمینه مردم‌نگاری
۴۹۱	ویژگی‌های خاص
۴۹۳	نتایج ارائه‌شده
۴۹۴	نوع‌شناسی‌های مشاهده‌گر یا ناظر
۴۹۶	راهبردهای دسترسی
۴۹۸	ضبط و بازتاب پژوهش‌ها
۵۰۲	تجربه میدانی
۵۰۳	پژوهش‌های مشارکتی در حسابداری و پاسخگویی
۵۰۵	نتیجه‌گیری
۵۰۶	منابع

فصل بیست‌ویکم: تحلیل محتوا..... ۵۱۱

۵۱۱	مقدمه
۵۱۲	رویکردهای اندازه‌گیری حجمی
۵۱۴	رویکردهای تجزیه و تحلیل کیفی
۵۱۴	مدیریت خطا در تحلیل محتوا
۵۱۶	استفاده از تحلیل محتوا در پژوهش حسابداری
۵۱۶	هاگنر، ۱۹۸۲: هشت دهه مسئولیت اجتماعی شرکتی در فولاد امریکا
۵۱۷	گاتری و پارکر، ۱۹۸۹: یک مطالعه طولی واحد شرکتی
۵۱۹	پاتن، ۱۹۹۲: واکنش به نشت نفت آلاسکا در سال ۱۹۸۹
۵۲۱	تیلت ۱۹۹۴: گروه‌های فشار و نیازهای اطلاعات اجتماعی
۵۲۲	دیگان و گوردون، ۱۹۹۶: مطالعه طولی و مقطعی در استرالیا
۵۲۴	دیگان و رنکین، ۱۹۹۷: افشای زیست‌محیطی در شرکت‌های تحت تعقیب از سوی ...
۵۲۶	آدامز، هیل و رابرتز، ۱۹۹۸: یک مطالعه چند متغیره فرا اروپایی
۵۲۷	براون و دیگان، ۱۹۹۸: آزمون دوگانه نظریه برنامه‌ریزی رسانه‌ای و نظریه مشروعیت
۵۲۹	ویلمز هارست و فراست، ۲۰۰۰: افشای زیست‌محیطی توسط شرکت‌های استرالیا
۵۳۱	دیگان، رنکین و وگت، ۲۰۰۰: واکنش‌های افشا به وقایع خاص

فهرست □ ظ

خلاصه‌ای از موضوعات کلیدی در مطالعات تجربی قبلی ۵۳۳
منابع ۵۳۳

فصل بیست و دوم: مباحثات گروه کانونی ۵۳۷

مقدمه ۵۳۷
تعریف بحث‌های گروه کانونی ۵۳۷
ویژگی‌های بحث‌های گروه کانونی ۵۳۸
طراحی و استفاده از روش ۵۴۰
زمان استفاده از بحث‌های گروه کانونی ۵۴۱
پژوهش‌های اکتشافی ۵۴۲
پژوهش توصیفی ۵۴۲
پژوهش ارزیابی ۵۴۳
روش‌های پژوهش آمیخته ۵۴۴
زمان استفاده نکردن از بحث‌های گروه کانونی ۵۴۴
نقاط قوت بحث‌های گروه کانونی ۵۴۵
نقاط ضعف مباحث گروه کانونی و رفع آنها ۵۴۶
ملاحظات عملی ۵۵۰
پیش از راه‌اندازی گروه کانونی ۵۵۰
در روز/ در زمان ۵۵۱
بعد از/ پس از گروه کانونی ۵۵۲
تجزیه و تحلیل داده‌ها- ملاحظات ۵۵۲
خلاصه ۵۵۳
منابع ۵۵۳

فصل بیست و سوم: تجزیه و تحلیل و تفسیر داده‌های کیفی در پژوهش‌های حسابداری

مدیریت ۵۵۷
مقدمه ۵۵۷
بودجه‌بندی و مدیریت پرستاری ۵۵۹
بودجه‌بندی در یک محیط دانشگاهی و دولتی ۵۶۴

ع □ روش‌های پژوهش کیفی در حسابداری، حسابرسی و مالی

بودجه‌بندی در ایجاد نظام رفاه دولتی ۵۶۹
نتیجه‌گیری: تأملی بر استفاده از روش‌های پژوهش کیفی در پژوهش ۵۷۳
منابع ۵۷۶

فصل بیست و چهارم: نرم‌افزار مدیریت و تجزیه و تحلیل داده‌های کیفی ۵۸۱

مقدمه ۵۸۱
استفاده از تجزیه و تحلیل داده‌های کیفی به وسیله رایانه ۵۸۵
تجزیه و تحلیل داده‌های کیفی به وسیله رایانه و نشریات مجله حسابداری ۵۹۷
بازتاب شخصی در مورد استفاده از نرم‌افزار انویوو ۵۹۸
مرحله برنامه‌ریزی ۵۹۹
مدیریت داده‌ها و کدگذاری ۶۰۱
نتیجه‌گیری ۶۰۴
منابع ۶۰۷

فصل بیست و پنجم: اعتبار و سندیت در پژوهش‌های کیفی حسابداری، حسابرسی و مالی .. ۶۱۷

مقدمه ۶۱۷
پژوهش کیفی در حسابداری ۶۱۷
اعتبار ۶۱۹
تضمین اعتبار در روند پژوهش ۶۱۹
اطلاع‌رسانی اعتبار ۶۲۱
سندیت ۶۲۳
جمع‌آوری داده‌های صحیح ۶۲۵
ارائه داده‌ها به شیوه‌ای صحیح ۶۲۶
نتیجه‌گیری ۶۲۸
منابع ۶۳۰

بخش پنجم: تجربه پژوهش میدانی کیفی: اندیشه‌های شخصی ۶۳۳

فصل بیست و هشتم: یک پروژه پژوهشی مطالعه موردی ۶۳۵
اندیشه‌های شخصی ۶۳۵

فهرست □ غ

۶۳۵	مقدمه
۶۳۶	پروژه مطالعه موردی
۶۳۸	ادامه دهید، مطالعه موردی، ادامه دهید
۶۳۸	چرا یک مطالعه موردی؟ - توجیه
۶۳۹	آیا آماده هستیم؟ - محقق
۶۴۱	جمع‌آوری داده‌ها
۶۴۲	طرح
۶۴۲	چرا نپرسیم؟ - مصاحبه‌های نیمه‌ساختاری
۶۴۳	از چه کسی؟ - انتخاب و دسترسی به شرکت‌کنندگان
۶۴۵	چه چیزی پرسیم؟ - پرسش‌های مصاحبه
۶۴۶	اقدام
۶۴۶	انجام مصاحبه
۶۴۸	یادداشت‌های میدانی
۶۴۹	تحلیل داده‌ها
۶۴۹	رونویسی مصاحبه‌ها
۶۵۰	کدگذاری
۶۵۳	آیا من آن را درست انجام می‌دهم؟ - روایی و پایایی
۶۵۴	نتیجه‌گیری
۶۵۵	آموزه‌های آموخته‌شده
۶۵۶	تقدیر و تشکر
۶۵۶	یادداشت‌ها
۶۵۶	منابع

فصل بیست‌وهفتم: بیرونی‌ها، درونی‌ها و روش‌شناسی مردمی در پژوهش‌های حسابداری،

۶۵۹	حسابرسی و مالی
۶۵۹	مقدمه
۶۶۰	مأنوس شدن با دیگران: یک پروژه روش‌شناسی مردمی
۶۶۰	اصول روش‌شناسی مردمی
۶۶۱	بیرونی‌ها و درونی‌های کاربردی

۶۶۴	فاصله‌گذاری و نظریه‌پردازی
۶۶۵	تعامل ایده: روش‌شناسی مردمی در مقطع دکتری
۶۶۵	درونی نجات‌بخش اکتسابی
۶۶۸	بینش‌های درونی و بیرونی در مورد قومیت
۶۷۲	داستان خود را بنویسید
۶۷۲	کدگذاری داده‌ها
۶۷۳	شناسایی دسته‌ها
۶۷۴	پر کردن مقوله‌ها
۶۷۶	گزارش‌گری مقوله‌ها
۶۸۰	نتیجه‌گیری
۶۸۱	یادداشت
۶۸۲	منابع

۶۸۷	فصل بیست‌وهشتم: ملاحظات اخلاقی در پژوهش کیفی
۶۸۷	تجارب شخصی میدانی
۶۸۷	مقدمه
۶۸۸	پس‌زمینه
۶۸۸	پژوهش‌های حسابداری کیفی در دانشگاهی در سریلانکا: اخلاق در شکل سطحی و درست
۶۸۹	توسعه افکار پژوهش اولیه
۶۹۰	ارزیابی موضوع جدید: رفتار و اجرای اخلاقی در حین مطالعه موردی
۶۹۰	رضایت آگاهانه: شکل سطحی در برابر شکل درست
۶۹۲	محرمانه بودن: شکل سطحی در برابر شکل درست
۶۹۲	رفتار اخلاقی و معضلات موجود در تجزیه و تحلیل و ارائه داده‌ها
۶۹۳	حریم خصوصی و ناشناس بودن: شکل سطحی در برابر شکل درست
۶۹۴	دوگانگی نقش و چالش‌های اخلاقی: تأکید بر مراقبت و مسئولیت
۶۹۵	اظهارات نهایی: تأثیرات اخلاقی زمان ارزیابی مصاحبه‌شونده‌ها
۶۹۵	پژوهش‌های کیفی حسابداری در یک دانشگاه استرالیایی: اخلاقی بودن از ابتدا تا انتها
۶۹۶	ایجاد بنیادهای اخلاقی برای ارزیابی‌های منصفانه
۶۹۶	اخلاق در پژوهش‌ها

فهرست □ ق

۶۹۷	ورود به حوزه پژوهش: اخلاق را اعمال کنید
۶۹۹	اخلاق برای آنها و برای من
۷۰۱	اخلاق بعد از پژوهش‌ها: پردازش اطلاعات
۷۰۲	نتایج
۷۰۳	پژوهش‌های حسابداری کیفی در دانشگاهی در ویتنام: اخلاق در همه‌چیز و برای همه کس
۷۰۳	اخلاقی بودن از ابتدا: اخلاق برای دانشگاه و پژوهشگران
۷۰۴	فعالیت میدانی: تعامل با شرکت‌کنندگان
۷۰۴	مراقب زبانتان باشید: تفاوت‌های فرهنگی مهم هستند
۷۰۷	اخلاق برای خوانندگان بالقوه: تجزیه و تحلیل و گزارش‌دهی داده‌ها
۷۰۷	مراقب افکارتان باشید: ادراک شخصی پژوهشگران می‌تواند داده‌ها را تحریف کند
۷۰۸	تأملات اندیشناک: اخلاق برای خودتان
۷۰۸	مراقب افکار و رفتارتان باشید: ملاحظات اخلاقی نه تنها با موضوعات پژوهش، ...
۷۱۰	نتیجه‌گیری
۷۱۱	منابع

فصل بیست‌ونهم: انجام پژوهش‌های تاریخ شفاهی

۷۱۳	اندیشه‌های حاصل از پژوهش‌های میدانی
۷۱۳	مقدمه
۷۱۵	سؤال اصلی پژوهش
۷۱۵	پرسش‌های پژوهشی خاص
۷۱۵	توسعه حریفه‌ای مستمر حسابداری در کانادا
۷۱۶	چرا تاریخ شفاهی؟
۷۱۷	فرایند و اندیشه‌ها
۷۱۷	داشتن دفتر وقایع روزانه
۷۱۷	پرسش‌های مصاحبه
۷۱۸	تجهیزات
۷۱۹	اخلاق
۷۲۰	مطالعه آزمایشی
۷۲۱	شرکت‌کنندگان

ک □ روش‌های پژوهش کیفی در حسابداری، حسابرسی و مالی

۷۲۴	انجام مصاحبه
۷۲۶	رونوشت برداری
۷۲۸	تحلیل و بررسی
۷۳۲	بازتاب‌پذیری
۷۳۲	ارزیابی پژوهش
۷۳۴	نتیجه‌گیری
۷۳۴	منابع

فهرست شکل‌ها

- شکل ۱-۶ ماتریس کد ۱۵۳
- شکل ۲-۶ مدل پارادایم ۱۵۴
- شکل ۱-۱۶ قدرت مداخله از طریق سطح تغییر ۳۹۴
- شکل ۲-۱۶ قدرت مداخله از نقطه کانونی در یک سازمان ۳۹۷
- شکل ۳-۱۶ سه‌گانه‌سازی داده‌ها در یافته‌ها ۴۰۶
- شکل ۱-۱۸ مفهوم‌پردازی ارتباط بین روش و روش‌شناسی ۴۴۵
- شکل ۱-۱۹ سه‌گانه چارچوب نظری- بازنگری ادبیات- دامنه پژوهش‌ها ۴۷۱
- شکل ۲-۱۹ ارزیابی اهمیت اساسی یافته‌ها و تفسیرها ۴۸۵
- شکل ۱-۲۶ رویه‌های تجزیه و تحلیل داده‌ها ۶۵۲
- شکل ۱-۲۷ شناسایی مقوله‌ها ۶۷۴
- شکل ۲-۲۷ الگوی تجزیه و تحلیل ۶۸۰

فهرست جدول‌ها

جدول ۸-۱	معرفت‌شناسی / راهبردها در مطالعهٔ تحسین‌پژوهی یا جستار راه‌حل‌محور..... ۲۱۷
جدول ۱۶-۱	یک نمونه از کاربرد نظریه در پژوهش‌های مداخله‌گر..... ۴۰۶
جدول ۱۸-۱	راه‌های مختلفی که طبق آنها روش پژوهش آمیخته تعریف شده است..... ۴۴۰
جدول ۱۸-۲	خلاصه‌ای از تفاوت‌ها بین روش‌شناسی‌های اثبات‌گرایی و تفسیرگرایی..... ۴۴۲
جدول ۱۸-۳	مطالعات روش‌های آمیخته: روش‌های کمی غالب / روش‌شناسی‌های تفسیرگرایانه..... ۴۴۸
جدول ۱۸-۴	مطالعات روش‌های آمیخته: روش‌های کیفی غالب / روش‌شناسی‌های اثبات‌گرایی..... ۴۴۸
جدول ۱۸-۵	نوع‌شناسی‌های طرح پژوهش از نظر زمان‌بندی و برتری روش‌های پژوهش..... ۴۵۰
جدول ۱۹-۱	مقوله‌های پرسش‌های مصاحبه..... ۴۷۴
جدول ۱۹-۲	انواع کد و کاربرد آن..... ۴۸۳
جدول ۲۲-۱	روش‌های پژوهشی که استفاده شده‌اند..... ۵۴۱
جدول ۲۴-۱	عملکرد معمول تجزیه‌وتحلیل تحت پوشش بسته‌های تجزیه‌وتحلیل داده‌های ... ۵۸۷
جدول ۲۴-۲	مقاله‌های تجزیه‌وتحلیل داده‌های کیفی به‌وسیلهٔ رایانه که در سال‌های ... ۵۹۷
جدول ۲۴-۳	نظریه‌های کارشناسان بازنگری..... ۶۰۳
جدول ۲۴-۴	موافقان و مخالفان کاربرد تجزیه‌وتحلیل داده‌های کیفی به‌وسیلهٔ رایانه- ... ۶۰۵
جدول ۲۷-۱	بحث‌های قومی خودی / غیرخودی در عمل..... ۶۷۱
جدول ۲۷-۲	گزارش تحلیلی ایمان و عمل..... ۶۷۷
جدول ۲۷-۳	شاهد و گزارش تحلیلی مجموعه..... ۶۷۷
جدول ۲۷-۴	گزارش تحلیلی ایمان و اهدا..... ۶۷۸
جدول ۲۹-۱	شرکت‌کنندگان..... ۷۲۲

مقدمه مترجمان

در سال‌های گذشته، کتاب‌های تألیفی و ترجمه‌ای با کیفیت مناسبی در حوزه روش تحقیق در علوم اجتماعی و انسانی در کشور منتشر شده است. این کتاب‌ها آثار مثبت خود را نشان دادند و وضعیت آشنایی استادان و دانشجویان با این حوزه رو به پیشرفت است. کتاب‌های روش تحقیق تخصصی خوبی در حوزه حسابداری و مالی نیز منتشر شده است. با وجود این موضوع، هنوز تا رسیدن به نقطه مطلوب فاصله وجود دارد. به خصوص همکاران ارجمند و استادان محترمی که در دوره‌های دکتری تدریس می‌کنند، وظایف سنگینی در این خصوص برعهده دارند. یکی از این وظایف، تفکیک مرزهای درس‌های مختلف و ارائه سرفصل‌های حرفه‌ای برای تدریس در هر یک از درس‌های دوره‌های دکتری است. البته یکسان کردن سرفصل‌ها و هماهنگی مطالب برای تدریس در دوره‌های دکتری حسابداری در همه دانشگاه‌های کشور، نه به صلاح و نه امکان‌پذیر است. باید همانند دانشگاه‌های معتبر جهان، استادان در تدریس مطالب مورد نظر در دوره‌های دکتری آزاد باشند و نوعی رقابت در بین دانشگاه‌ها وجود داشته باشد. رقابت سبب افزایش سطح کمی و کیفی دانشگاه، دانشجو و استاد می‌شود. از دیگر وظایف دشوار استادان، جست‌وجو و معرفی کردن متون آموزشی مناسب برای هر یک از درس‌های روش تحقیق در حسابداری و مالی به دانشجویان است. در بسیاری از درس‌ها، لزوماً امکان معرفی کتابی معین وجود ندارد و بایستی کتاب‌ها و مقالات متعددی مطالعه شوند. اما در برخی مواقع نیز ممکن است یک کتاب، به قدر کفایت حاوی مطالب علمی وزین باشد و بتواند زمان یک نیم‌سال تحصیلی را به خوبی پوشش دهد. کتاب حاضر این گونه کتابی است. مطالب ارائه شده توسط نویسندگان مختلفی تدوین شده‌اند، بنابراین درباره دیدگاه‌های مختلفی قضاوت شده است. بعلاوه، پراکندگی جغرافیایی مناسبی - از کشورهای غربی تا شرقی - را در بر گرفته که به شناخت بیشتر ما از روش‌های تحقیق حسابداری کمک می‌کند. ترجمه براساس ویرایش سال ۲۰۱۷ این کتاب صورت پذیرفته که در نوع خود جدید است و با فاصله خیلی کوتاهی از زمان نشر به زبان انگلیسی، در دسترس خوانندگان فارسی‌زبان قرار می‌گیرد.

این کتاب، نمونه مناسبی از تطبیق نسبتاً زیاد با محتوای مورد انتظار درس‌های «پژوهش‌های کیفی در حسابداری و حسابرسی»، «فلسفه علم و روش تحقیق» و «روش تحقیق کیفی» است. کتاب بر این حوزه‌ها متمرکز است و کمتر به سمت درس‌های دیگر نظیر تحقیقات تجربی حسابداری گرایش دارد. از این رو به عنوان نمونه مناسبی از منابع درسی برای درس‌های یادشده می‌تواند معرفی و استفاده شود. هرچند که تا حدودی به برخی از مباحث دیگر حسابداری، حسابرسی و مالی نیز ارتباط پیدا کرده و

می‌تواند در مقطع کارشناسی ارشد و دکتری حسابداری، حسابرسی و مالی استفاده شود. اگر استادان بتوانند برای سایر درس‌های دوره دکتری حسابداری نیز، منابعی مانند این کتاب را در دسترس خوانندگان فارسی‌زبان قرار دهند، کار شایسته‌ای به انجام رسانده‌اند.

بحث در خصوص ضرورت یا ضرورت نداشتن پرداختن به پژوهش‌های کیفی در حسابداری، حسابرسی و مالی در میان برخی استادان و دانشجویان تحصیلات تکمیلی زیاد است. برخی موافق این‌گونه پژوهش‌ها هستند و برخی با آن مخالفت می‌کنند. در یک دسته‌بندی، مجلات امریکایی به روش‌های تحقیق کمی بیشتر علاقه نشان می‌دهند. برخی مجلات در کشور انگلیس به پژوهش‌های کیفی علاقه بیشتری نسبت به همکاران امریکایی خود نشان می‌دهند. اگرچه تئوری‌پردازی اثباتی در رشته‌های حسابداری، حسابرسی و مالی به پیروی از سایر رشته‌های علمی همانند اقتصاد بر سایر روش‌ها غلبه دارد، اما این موضوع چیزی از توانایی‌ها و ضرورت به‌کارگیری روش‌های تحقیق کیفی نمی‌کاهد. به‌خصوص در سال‌های اخیر، اقبال به روش‌های کیفی پژوهش مشاهده می‌شود. تعداد قابل‌توجهی از رساله‌های دکتری در حسابداری، حسابرسی و مالی از این‌گونه روش‌ها و نیز روش‌های پژوهش آمیخته بهره می‌برند. از این‌رو ضرورت ترویج و تدریس این‌گونه روش‌های پژوهش به‌جد احساس می‌شود. با توجه به تجربه سال‌های طولانی تدریس مترجمان کتاب در دانشگاه‌ها، ترجمه این کتاب توسط آنان برای کمک به این جریان نوظهور در دانشگاه‌های کشور ما صورت پذیرفته است.

کتاب حاضر، نمونه‌ای از کتب باکیفیت، وزین، معتبر و فاخر در حوزه روش تحقیق کیفی حسابداری، حسابرسی و مالی است. هر چند فاخر بودن کتاب جزو نقاط قوت آن است، اما به همان نسبت نیز فهم و تحلیل آن در مرحله نخست و برگردان آن را به زبان فارسی در مرحله بعد دشوار می‌کند. گاه شده که زمان زیادی بر روی معنای کلمه‌ای صرف شده تا فهم صحیح آن ممکن شود. همچنین متن ترجمه‌شده به صورت مکرر بازخوانی، بازنویسی و درنهایت با متن کتاب تطبیق داده شده است. اما خصوصیات کتاب و بی‌سابقه بودن برگردان تعدادی از لغات تخصصی استفاده‌شده، کار را دشوار کرده است. مترجمان با دقت فراوان، وقت زیادی را مصروف فهم درست و ترجمه مطابق با مقصود نویسندگان کرده‌اند. اما هرگز ادعا ندارند که این کار را به درستی انجام داده‌اند. از خوانندگان دانشجویان و استادان محترم خواستاریم تا راهنمایی‌ها، پیشنهادها و انتقادهای خود را برای مترجمان ارسال کنند تا در چاپ‌های بعدی استفاده شوند.

در حد اطلاع مترجمان، ترجمه و ارائه معادل یا برابری فارسی برخی از اصطلاحات و واژگان حاضر در این کتاب، برای نخستین بار در فارسی صورت پذیرفته و در نوع خود بی‌سابقه است. مثلاً پس از ماه‌ها تفکر، بررسی‌های فراوان و مشورت با صاحب‌نظران این حوزه، اصطلاح Appreciative Inquiry (AI) را «حسین‌پژوهی» یا «جستار راه‌حل‌محور» ترجمه کرده‌ایم. اصولاً خود این نوع روش پژوهش

نیز در فارسی چندان شناخته شده نیست و روش‌های تحقیق عمدتاً «مسئله‌محور» هستند. بنابراین طبیعی است که برای فهم مطالب کتاب، تلاش و کوشش مضاعف لازم است و ضروری است تا خوانندگان با مفاهیم اولیه روش‌های کیفی پژوهش آشنا باشند. از این رو توصیه می‌شود برای فهم بهتر مطالب کتاب، ابتدا کتاب‌های مربوط به این حوزه مطالعه شوند. مطالعه کتاب با این فرض صورت می‌گیرد که خوانندگان (به‌خصوص استادان و دانشجویان مقطع دکتری) با مفاهیم فلسفه علم و روش‌های پژوهش کیفی آشنایی اولیه دارند.

شایان ذکر است که نوآوری خاصی در انتخاب و ارائه مطالب کتاب به چشم می‌خورد که آن را از سایر کتاب‌های مربوط به این حوزه متمایز می‌کند. کتاب جامعیت خاصی دارد و تلاش شده است تا مطالب اصلی ارائه شده توسط متفکران مهم روش تحقیق کیفی در حسابداری، حسابداری و مالی را در کشورهای مختلف شامل شود. از این نظر، کتاب دانش‌افزایی زیادی دارد و به نوعی روشنگری می‌کند. این موضوع برای محققانی که در مورد این گونه موضوعات مطالعه می‌کنند، جالب است و حتماً دیدگاه‌های آنان را تغییر می‌دهد و افق جدیدی پیش‌روی آنان باز می‌کند.

در خاتمه خداوند را سپاس می‌گوییم که توفیق عنایت فرمود تا این کتاب را به جامعه علمی کشور تقدیم کنیم. همچنین از همه افرادی که ما را در این خصوص یاری کردند، سپاسگزاریم. از مدیر محترم انتشارات دانشگاه تهران و همکاران ارجمند ایشان به خاطر اینکه امکان نشر کتاب را فراهم کردند، متشکریم. برای ارائه هرگونه راهنمایی، پیشنهاد، انتقاد و سؤال می‌توانید با رایانامه‌های: mehrabanpour@ut.ac.ir، alimostafaei@ut.ac.ir و mostafaei@ut.ac.ir با ما در تماس باشید. توفیق همگان را برای خدمت به کشور و مردم عزیزمان خواستاریم.

محمد رضا مهربان پور (عضو هیأت علمی دانشگاه تهران)

علی مصطفائی

جعفر مصطفائی

در خصوص کتاب و نویسندگان آن

تا این زمان انتخاب از میان دامنه گسترده‌ای از روش‌های پژوهش معضل همه پژوهشگران است، به‌ویژه کسانی که به دنبال مطالعه در حوزه حسابداری، حسابرسی و مالی هستند. اغلب، هر دو روش‌های پژوهش موجود^۱ و در حال ظهور^۲ مورد تأیید هستند، چراکه دامنه گسترده‌ای از گزینه‌ها را ارائه می‌کنند. این مجموعه جامع با پوشش همه‌جانبه مسائل روش‌شناختی کیفی^۳، راهبردها و روش‌های پژوهش، راهنمای ضروری برای انتخاب و اجرای روش‌های پژوهش کیفی در این زمینه را فراهم می‌کند. دانش‌افزایی‌های^۴ آن به چهار بخش تقسیم می‌شوند:

- جهان‌بینی‌ها و پارادایم‌ها^۵؛
 - روش‌ها و راهبردها^۶؛
 - جمع‌آوری و تجزیه‌وتحلیل داده‌ها^۷؛
 - تجربیات پژوهش میدانی کیفی: اندیشه‌های شخصی^۸.
- مطالعه این کتاب با ویرایش پژوهشگران برجسته، متخصصان و نخبگان کنونی، برای کسانی که مایل به انجام پژوهش‌های کیفی در زمینه حسابداری، حسابرسی و مالی هستند، ضروری است. زهیرال حق^۹ استاد حسابداری مدیریت و بخش دولتی و رئیس گروه حسابداری در دانشکده کسب‌وکار لا ترب^{۱۰}، در دانشگاه لا ترب، ملبورن، استرالیاست.
- لی دی پارکر^{۱۱} استاد برجسته حسابداری در دانشگاه رمیت^{۱۲}، ملبورن، استرالیا و استاد پژوهش‌های حسابداری در دانشگاه گلاسکو، انگلستان است.
- مارک ای کووالسکی^{۱۳} استاد حسابداری مدیریت و کنترل رابرت بایر^{۱۴} در دانشکده کسب‌وکار ویسکانسین، در دانشگاه ویسکانسین مدیسون^{۱۵}، ایالات متحده امریکاست.

1. Established
2. Emerging
3. Qualitative methodological issues
4. Contributions
5. Worldviews and paradigms
6. Methodologies and strategies
7. Data collection and analysis
8. Experiencing qualitative field research: personal reflections
9. Zahirul Hoque
10. La Trobe Business School
11. Lee D. Parker
12. RMIT University
13. Mark A. Covalesski
14. Robert Beyer
15. University of Wisconsin-Madison

کاترین هاینز^۱ استاد حسابداری و رئیس دانشکده کسب‌وکار، حقوق و سیاست در دانشگاه هال^۲، انگلستان است.

منابع روتلیج کامپانیون^۳ در حوزه کسب‌وکار، مدیریت و حسابداری، منابع معتبری هستند که شمای کاملی از یک موضوع یا رشته وابسته را ارائه می‌دهند. این کتاب‌ها وضعیت این رشته‌ها، شامل بخش‌های در حال ظهور و پیشرفته را ارزیابی می‌کنند. در قالب منبعی جامع، به‌روز و قطعی، روتلیج کامپانیون را می‌توان به‌عنوان منبعی معتبر در خصوص این رشته ذکر کرد. جنبه کلیدی روتلیج کامپانیون دامنه و ارتباط بین‌المللی آن است. همچنین این کتاب‌ها با ویرایش آن از سوی تعدادی از پژوهشگران علاقه‌مند، از کمک تیم‌های مشارکت‌کننده‌ای که دیدگاه‌های بین‌المللی را بازتاب می‌دهند، بهره‌مند می‌شوند. به‌طور جداگانه، منابع روتلیج کامپانیون در کسب‌وکار، مدیریت و حسابداری، مرجعی یکپارچه را برای هر موضوع مطروحه ارائه می‌کند. در مجموع، آنها یک مرجع جامع یادگیری و پژوهش در اختیار پژوهشگران، دانشجویان و متخصصان قرار می‌دهند.

با وجود رشد چشمگیر رویه‌های عمل و پژوهش‌های حسابداری، حسابرسی و مالی، بدون شک مجموعه‌ای جدی و جامع از نظریه‌ها و روش‌های کیفی تألیف نشده است. این کتاب به‌طور قطع به‌عنوان مجموعه‌ای متفکرانه از موضوعات مهم پیش‌روی رشته حسابداری، حسابرسی و مالی و پایگاه دانش آن، این شکاف را پر می‌کند. دانشمندان مدت‌هاست از نیاز به چنین کتابی برای تدریس و یادگیری دامنه وسیعی از موضوعات ارائه‌شده در این تألیف سخن گفته‌اند: پژوهش تفسیری، پژوهش انتقادی، مردم‌نگاری، مطالعه موردی، کارهای میدانی و موارد دیگر. به‌طور قطع پژوهشگران محترم و دانشمندان جوان سال‌های متمادی قدردان چنین تألیفاتی خواهند بود؛ زیرا ویراستاران و نویسندگان - به‌عنوان نوآوران بین‌المللی - آثار بسیار ارزشمندی را پدید آورده‌اند. این کتاب با ارائه مجموعه‌ای از آثار روشنگر و پیشگام، به‌عنوان گنجینه‌ای بی‌بدیل، عطش انتظار ما را فرو نشاند.

پروفسور شریل آر. لهمان^۴، دانشگاه هوفسترا^۵، ایالات متحده آمریکا

نخستین برداشت جامع همه شما باید درک حضور در جهان پژوهش‌های کیفی حسابداری، حسابرسی و مالی باشد. قدرت این کتاب در محدوده مطالب آن است، چراکه همه‌چیز از «جهان‌بینی» (یا پارادایم‌ها) تا تجربه زندگی در قالب «چگونگی انجام امور» را پوشش می‌دهد. آن‌گونه که ما از این چهار ویراستار انتظار داریم، همه مطالب در سبک نگارش جذاب، پویا و بسیار خوانا ارائه شده‌اند. در ضمن کتاب بسیار مفیدی در مورد روش‌های کیفی برای پژوهشگران و دانشجویان محسوب می‌شود.

1. Kathryn Haynes
2. University of Hull
3. Routledge Companions
4. Cheryl R. Lehman
5. Hofstra University

در خصوص کتاب و نویسندگان آن □ ۷

پروفسور سو لووالین^۱، دانشکده تجارت الاینس منچستر^۲، انگلستان
کارشناسان برجسته جهان، موضوعات مهم، مشاوره عاقلانه و اندیشه‌های معتبر. این کتاب تمام
مؤلفه‌های لازم برای راهنمایی ضروری در پژوهش‌های کیفی حسابداری را داراست. من این کتاب را
همیشه نزد خودم دارم و دانشجویانم را تشویق می‌کنم که همین کار را انجام دهند.

پروفسور دیریل نورتکات^۳، دانشگاه فناوری اوکلند^۴، نیوزیلند
این کتاب جامع، مرجع ضروری برای مقاطع دکتری و دانش‌پژوهان جوان است که می‌خواهند به
دامنه گسترده‌ای از روش‌های پژوهش کیفی مرتبط با مطالعه حسابداری، حسابرسی و مالی دست یابند.
ترکیبی از راهنمای عالی، حول روش‌های مختلف همراه با اندیشه‌های شخصی پژوهشگران، جذابیت
خاصی به این کتاب داده است. در ضمن این یک متن متناسب با شرایط کنونی است که شایسته آن
است که به‌عنوان پژوهش کیفی در حسابداری، حسابرسی و مالی مورد تأکید قرار گیرد تا سبب افزایش
توجه بین‌المللی شود.

پروفسور برندان اوویر^۵، دانشکده کسب‌وکار الاینس منچستر^۶، انگلستان و دانشکده کسب‌وکار
دانشگاه آمستردام^۷، هلند

1. Sue Llewellyn
2. Alliance Manchester Business School
3. Deryl Northcott
4. Auckland University of Technology
5. Brendan O'Dwyer
6. Alliance Manchester Business School
7. University of Amsterdam Business School

ویراستاران

زهیرال حق، دارای مدرک دکتری (از منچستر)، حسابدار مدیریت حرفه‌ای، استاد حسابداری مدیریت/ بخش دولتی و مدیر اجرایی مرکز نظارت، پاسخ‌گویی و عملکرد بخش دولتی در دانشکده کسب‌وکار لا تروب در دانشگاه لا تروب در ملبورن استرالیاست. او سمت‌های متعددی در دانشگاه دیکین دارد؛ دانشگاه چارلز داروین؛ دانشگاه گریفیتس؛ دانشگاه ویکتوریا ولینگتون؛ دانشگاه داکا در بنگلادش؛ دانشگاه فناوری نانیانگ در سنگاپور؛ دانشگاه بین‌المللی امریکایی بنگلادش؛ کالج بابسون، ایالات متحده آمریکا؛ دانشگاه نفت و مواد معدنی شاه فهد، عربستان سعودی؛ دانشگاه مالایا، مالزی و دانشگاه سانوی، مالزی. او مدیر ارشد مجله *حسابداری و تغییرات سازمانی* است. علایق پژوهشی او عبارتند از حسابداری مدیریت و مدیریت عملکرد، حسابداری و مدیریت بخش دولتی، حسابداری در کشورهای در حال توسعه، سازمان‌های غیردولتی و حسابداری غیرانتفاعی، پاسخ‌گویی و عملکرد و پژوهش‌های بین‌رشته‌ای در نظام‌های کنترل مدیریت.

لی دی پارکر، استاد برجسته حسابداری در دانشکده حسابداری رمیت در دانشگاه رمیت ملبورن استرالیا و استاد پژوهش‌های حسابداری در دانشگاه گلاسکو اسکاتلند است. او پست‌های دانشگاهی در دانشگاه‌های گلاسکو، داندی، موناش، گریفیت، فلیندرز، آدلاید، جنوب استرالیا، سنت اندروز و لندن (رویال‌هالووی) دارد و همچنین استاد مهمان در ایالات متحده آمریکا، انگلیس، استرالیا، آسیا و خاورمیانه بوده است. پژوهش‌های او در بیش از ۲۰۰ مقاله و کتاب در مورد مدیریت و حسابداری منتشر شده است. او سردبیر مشترک ژورنال پژوهشی *میان‌رشته‌ای آی/اس‌آی حسابداری، حسابرسی و پاسخگویی*^۱ است و در بیش از بیست هیأت سردبیری در مجلات بین‌المللی فعالیت می‌کند. نقش رهبری علمی او شامل ریاست آکادمی مورخان حسابداری (ایالات متحده آمریکا)، بخش منافع عمومی انجمن حسابداری آمریکا و معاون بین‌الملل انجمن حسابداری آمریکا است. نقش‌های حرفه‌ای او عبارتند از ریاست بخشی در انجمن حسابداران رسمی استرالیا و معاون هیأت مدیره مؤسسه مدیریت استرالیا، استرالیای جنوبی. پروفسور پارکر محقق بین‌رشته‌ای کیفی و متخصص در: مدیریت راهبردی و راهبری شرکتی؛ تاریخچه حسابداری و مدیریت؛ پاسخگویی اجتماعی و زیست‌محیطی؛ بخش دولتی/ غیرانتفاعی؛ و روش‌شناسی پژوهش کیفی و تاریخی است.

مارک ای کووالسکی، استاد حسابداری مدیریت و کنترل رابرت بایر در دانشکده کسب‌وکار ویسکانسین در دانشگاه ویسکانسین مدیسون است. پژوهش دکتر کووالسکی در زمینه استفاده از اطلاعات

حسابداری برای برنامه‌ریزی و کنترل در سازمان‌ها و جامعه است. آموزش او در درجه نخست در زمینه مدیریت هزینه‌های راهبردی، حسابداری مدیریت و مدیریت مالی بهداشت و درمان است. او در دوره‌های کارشناسی، کارشناسی ارشد و سطوح اجرایی در دانشکده کسب‌وکار و در سطوح کارشناسی ارشد و سطوح اجرایی در دانشکده پزشکی و بهداشت عمومی یو دلبلیو مدیسون آموزش می‌دهد.

کاترین هاینز، استاد حسابداری و رئیس دانشکده کسب‌وکار، حقوق و سیاست در دانشگاه هال انگلستان است. پژوهش‌های کاترین در ژورنال‌های حسابداری و مدیریت به‌طور گسترده‌ای منتشر شده است و به صورت‌تجمع با نقش حسابداری در جامعه، با توجه خاص به قابلیت پایداری، پاسخ‌گویی و مسئولیت اجتماعی ارتباط دارد. آثار او همچنین به مسائلی در زمینه جنسیت و تنوع؛ هویت و رابطه آن با جنسیت؛ بدن و تجسم آن در سازمان‌ها؛ همپوشانی هویت‌های حرفه‌ای و شخصی و رفتار شرکت‌های کارایی و خدمات حرفه‌ای توجه می‌کند. پژوهش‌های او توسط شورای پژوهش‌های اقتصادی و اجتماعی انگلستان تأمین مالی شده و در حال حاضر پژوهشگر اصلی پروژه‌ای است که نقش دانشکده‌های کسب‌وکار در رابطه با اهداف توسعه پایدار ۲۰۱۵ را بررسی می‌کند.